

רשימת מונחים שונים

המלים המתפרסמות להלן הונחו ע"י הועדה לענייני לשון אקטואליים שבירושלים – למן ישיבתה הראשונה בכ"ח סיון תרצ"ז ועד א' בשבט תרצ"ח. מתפקידה של ועדה זו לטפל בכל שאלות לשון הבאות מתוך הצבור אל מזכירות הועד בירושלים – בין שאינן נכנסות לתחומי מקצועות מסוימים, שלמענם עובדות שאר הועדות המקצועיות של ועד הלשון, ובין שאינן סובלות דיחוי ותובעות דיון מהיר. וממילא יובן שמכל שפע החומר המובא בפני ועדה זו מתפרסם אך מועט, במדה שיש בו ענין לא רק לשואל בלבד, אלא לכל קהל דוברי לשוננו ובשעה שיש בו משום חידוש או קביעה. חברי הועדה הם: פרופ' דוד ילין, רא"ם לפשיץ, הרב מ. צ. סגל, ד"ר נ. ריבלין, ומזכירה ד"ר ז. בן-חיים.

(א) צרכי משרד :

מְכוֹנֵת הַקְּבֵר (מכונה לחבור ניירות ע' stitching machine; Heftmaschine
מלון למונחי דפוס 25)

סְפָרָר (הטל מספר; הוצע להעדיף מלה to number; numerieren
זו על "מְסַפֵּר", מלון למ' דפוס 28)

מְכוֹנֵת סְפָרוֹר חוֹתֶמֶת סְפָרוֹר (ע' "מְסַפֵּר" numbering machine;
במלון למ' דפוס 27) Numerierapparat

תְּאָרִיכוֹן (חותמת לקביעת תאריך) date stamp; Datumstempel

חוֹתֶמֶת רְשׁוּם (לרישום ניירות נכנסים) registry stamp; Eingangsstempel

(ב) מלאכות :

פּוֹלֵחַ (בלשון האומנים: "שקופניק") block chopper; Steinhauer

מְחַלֵּיק (בלשון האומנים: "פטישניק") block squarer; „

רְצָף floor tiler; Fliesenleger

חֶפֶף pointer; Fuger

מְשִׁיעַ plasterer; Putzer

1. הוצאו מכאן ההצעות לשמות משפחה עבריים הניתנות למבקשיהן.

2. בשעת הרכבת הועדה הוסכם שאליה יצטרף הפרופ' נ. ה. טורטשינר כשתגמר עבודת אחת הועדות שהוא משתתף בהן עתה.

rollerman; Auswaler	מְעָרוֹן (פועל בבית-מאפה העובד במערוך)
button holer; Knopflocher	אָבִיקָן (אדם או מכשיר העושה אביקים לכפתורים)
	(ג) רפואת שנים:
teething; Zahndurchbruch	בְּקִיעָה, צְמִיחַת-שָׁנִים
dentition; Gebiss	מְעַרְכַת-שָׁנִים
tarter; Zahnstein	טַפְּלָה, חֲצֵץ-שָׁנִים
bite; Biss	גְּשִׁיכָה (וכן יאמר: קבוע נשיכתו של פלוני)
cast; Abdruck	טְבִיעַת-שָׁנִים, טְבִיעָה (במובן תכני; טובעים שן בדונג של וכיו"ב)
mamelon dents	שָׁנָיִם (ואם נחוץ יחיד: שָׁן)
cuspid; Höcker	תְּלוּלִית-הַשָּׁן, תְּלוּלִית
antagonist; Antagonist	שָׁן מְתָאִימָה או שָׁן תּוֹאֶמֶת (שן עליונה כנגד תחתונה ולהיפך)
	(ד) סחר עצים:
	מִדַת-חֶזֶה, מִדַת-הַעֵץ הנמדד כנגד חזה אדם
	מִדַת-תָּוֶךְ, מִדַת הַעֵץ הנמדד באמצעו
	מִדַת-אָמִיר, מִדַת הַעֵץ הנמדד בצמרתו
	מִחְתִּים, מכשיר להטלת סימן בעצים ועל קציהו שתי אותיות, שם הסוחר בר"ת;
	קְצוּעוֹת, שם כולל לסוג סחורה שהוקצעה (לאדנים וכו')
	(ה) מונחים כלליים:
industrialist; Industrieller	תַּעֲשִׂין
	תַּעֲשִׂינִי (השייך לתעשין)
industrial: industriell	תַּעֲשִׂיָתִי (השייך לתעשיה)
	סְמוּכָה, סְמוּכוֹת (משענת במכרות-פחם לבל תשקע האדמה)
interpolation; Interpolation	שְׂרָבּוּב